

Brüsszel, 2017.7.6.
C(2017) 4603 final

A BIZOTTSÁG VÉLEMÉNYE

(2017.7.6.)

**a 994/2010/EU rendelet értelmében a Magyarország hatáskörrel rendelkező hatósága
által az Európai Bizottsághoz benyújtott megelőzési cselekvési tervről és vészhelyzeti
tervről**

(Csak a magyar nyelvű szöveg hiteles)

A BIZOTTSÁG VÉLEMÉNYE

(2017.7.6.)

a 994/2010/EU rendelet értelmében a Magyarország hatáskörrel rendelkező hatósága által az Európai Bizottsághoz benyújtott megelőzési cselekvési tervről és vészhelyzeti tervről

(Csak a magyar nyelvű szöveg hiteles)

1. ELJÁRÁS

A 994/2010/EU rendelet (a továbbiakban: a rendelet) 4. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy az egyes tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságai készítsenek megelőzési cselekvési tervet és vészhelyzeti tervet (a továbbiakban együttesen: a tervek). A rendelet 5. cikkének (4) bekezdésével és 10. cikkének (2) bekezdésével összhangban a terveket két évente naprakésszé kell tenni, kivéve ha a körülmények ennél gyakoribb felülvizsgálatot kívánnak meg. A hatáskörrel rendelkező hatóságok közötti, a 4. cikk (2) bekezdésében előírt konzultációt a naprakésszé tett tervek elfogadása előtt kell megtartani.

A terveknek (és azok frissített verzióinak) nemzeti kockázatértékelésen kell alapulniuk, melyet a rendelet 9. cikkével összhangban a hatáskörrel rendelkező hatóságok mindegyikének a tervek elfogadását megelőzően el kell végeznie és a Bizottság rendelkezésére kell bocsátania. A kockázatértékelés keretében teljes körűen értékelni kell az adott tagállam gázellátását befolyásoló kockázati tényezőket, különböző közös elemekre, így például a rendkívül magas gázkereslettel és ellátási zavarral jellemzett forgatókönyvekre támaszkodva. A kockázatértékelést a tervek elfogadását követően legkésőbb 18 hónappal kell először naprakésszé tenni.

2016. szeptember 29-én Magyarország hatáskörrel rendelkező hatósága, a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal, a rendelet 9. cikkével összhangban a Bizottság rendelkezésére bocsátotta a kockázatértékelés naprakész változatát.

2016. december 2-án Magyarország hatáskörrel rendelkező hatósága a Bizottság rendelkezésére bocsátotta a megelőzési cselekvési terv és a vészhelyzeti terv naprakész változatát.

A Bizottság nem rendelkezik semmilyen információval a tekintetben, hogy Magyarország hatáskörrel rendelkező hatósága konzultált-e a tervekről más tagállamok, különösen a vele szomszédos tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságaival.

A Bizottság úgy véli, hogy a tervek naprakésszé tett változatát ugyanazon eljárás szerint és ugyanazon kritériumok alkalmazásával célszerű értékelni, mint amelyeket a rendelet 4. cikkének (6) bekezdése a kezdeti tervek vonatkozásában meghatároz.

Miután tehát a rendelet 4. cikke (6) bekezdése b) pontjának i–iii. alpontjában említett kritériumok alapján értékelte a tervek naprakésszé tett változatait, és főbb megállapításairól 2017. január 18-án beszámolt a gázkoordinációs csoportnak, a Bizottság a tervek kapcsán az alábbi észrevételeket fogalmazta meg.

2. A BIZOTTSÁG ÉRTÉKELÉSE A TERVEKRŐL

A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal által benyújtott tervek egyes kérdések tekintetében részletesek, és megoldásokat kínálnak súlyos válsághelyzetek kezelésére. Mindazonáltal a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a tervek egyes elemei nem felelnek meg a rendelet követelményeinek.

2.1 Vészhelyzeti terv

A határkeresztező áramlásokra vonatkozó korlátozások

A rendelet 10. cikkének (7) bekezdése értelmében a tagállamok és különösen a hatáskörrel rendelkező hatóságok biztosítják, hogy: „a) ne vezessenek be olyan intézkedést, amely bármikor indokolatlanul korlátozza a belső piacon belüli gázáramlást; b) ne vezessenek be olyan intézkedést, amely várhatóan komolyan veszélyezteti valamely másik tagállam gázellátását; valamint hogy c) a 715/2009/EK rendeletnek megfelelően az infrastruktúrához való, határokon átnyúló hozzáférés – amennyire ez műszaki és biztonsági szempontból lehetséges – a vészhelyzeti tervnek megfelelően fennmaradjon.”

A földgázellátásról szóló magyar törvény¹ 97/A. §-a értelmében földgázellátási válsághelyzet esetén a Kormány szabályozhatja a Magyarország területén termelt vagy készletezett földgáznak a Magyarország területén kívülre történő kiszállítására vonatkozó szerződéskötés feltételeit. Földgázellátási válsághelyzet esetén továbbá a szállítási rendszerirányító – bizonyos feltételek mellett – elrendelheti az átszállítandó földgázmennyiség csökkentését.

Tekintettel arra, hogy Magyarország más tagállamok számára földgázellátást és/vagy -szállítást tud biztosítani, fontos, hogy terveiben alaposan megvizsgálja a nemzeti válsághelyzeti intézkedéseinek lehetséges hatásait, és teljes körűen figyelembe vegye a más tagállamok ellátásbiztonságát befolyásoló kockázati tényezőket. Az energiapiaci stresszteszt² során kiderült, hogy a válsághelyzeti intézkedések összehangolásának elmulasztása súlyos válsághelyzetek esetén jelentősen gyengítheti a tagállamok ellenálló képességét. Ezzel szemben a válsághelyzeti intézkedések részletes koordinálása révén csökkenteni lehet egy esetleges súlyos ellátási zavar hatásait, és meg lehet akadályozni, hogy egyes tagállamokat kár érjen akkor, ha ez elkerülhető. A Bizottság úgy véli, hogy az előző bekezdésben bemutatott magyar intézkedés, vagyis az, hogy válsághelyzetben lehetőség van az átszállítandó földgázmennyiség csökkentésére és a Magyarország területén kívülre történő kiszállítás korlátozására, hatást gyakorolhat a szomszédos országokra, ez pedig ellentétes lehet a rendelet 10. cikke (7) bekezdésének a) és c) pontjában szereplő rendelkezésekkel. A rendelet 10. cikke (7) bekezdésének b) pontjával kapcsolatban a Bizottságnak a rendelkezésre álló információk alapján a jelen szakaszban nem áll módjában megítélni, hogy a szóban forgó intézkedések veszélyeztethetik-e valamely másik tagállam ellátásbiztonságát.

A Bizottság azon az állásponton van, hogy a szóban forgó intézkedést részletesebben ismertetni kell a vészhelyzeti tervben, és különösen arra ki kell térni, hogy az intézkedés milyen hatást gyakorolna a szomszédos országokra, valamint mely indokok alapján tekinthető

¹ 2008. évi XL. törvény a földgázellátásról.

² A Bizottság közleménye (2014. október 16.) az európai gázrendszer rövid távú ellenálló képességéről: Felkészülés a keletről érkező gázellátásnak a 2014–2015-ös őszi és téli folyamán történő esetleges megszakadására („Stressztesztjelentés”) (COM(2014)654 final).

úgy, hogy megfelel a rendelet 10. cikke (7) bekezdésének b) pontjában meghatározott feltételnek.

2.2 Egyéb megjegyzések

A fenti észrevételeken túlmenően a Bizottság a benyújtott tervek néhány további olyan elemére is fel kívánja hívni a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal figyelmét, amelyek a rendelet 4. cikke (6) bekezdése b) pontjának i–iii. alpontjában említett elemeknek való megfelelés tekintetében ugyan nem vetnek fel jogi aggályokat, azonban hasznos iránymutatással szolgálhatnak a hatáskörrel rendelkező hatóság számára a tervek későbbi módosításai során.

- A megelőzési cselekvési terv még inkább hozzájárulhatna a földgázellátás biztonságára vonatkozó szakpolitika átláthatóságához, ha utalást tartalmazna a gazdasági hatásokra, az intézkedések hatékonyságára és eredményességére, vagy az azok által a gáz belső piacának működésére gyakorolt hatásokra, illetve a környezetre és a gázfogyasztókra gyakorolt hatásokra.
- Noha megállapítható, hogy Magyarország egyeztetett szomszédjaival a kockázatértékelés és a tervek előkészítésekor, a tervekben világosan meg kell említeni, hogy elküldték-e azokat a szomszédos tagállamoknak.
- A Bizottság emlékezteti Magyarországot arra, hogy amennyiben a megelőzési cselekvési terv 4. szakaszában említett jövőbeli infrastruktúra-beruházások bármelyike (így új rendszerösszekötő, vezeték vagy tároló létesítése, a meglévő összekapcsolási infrastruktúra kapacitásbővítése) állami források bevonásával történik, az az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősülhet (ha az ott meghatározott többi feltétel szintén teljesül), és arról a Bizottságot az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdése értelmében tájékoztatni kell, kivéve ha a szóban forgó beruházás az általános csoportmentességi rendelet³ hatálya alá tartozik.

3. KÖVETKEZTETÉS

A fenti értékelés alapján és figyelembe véve a rendelet 4. cikke (6) bekezdése b) pontjának ii. alpontját, a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a tervek naprakésszé tett változatai nem felelnek meg a szóban forgó rendelet egyes rendelkezéseinek.

A Bizottság felkéri a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalt, hogy a Bizottság által e véleményben megfogalmazott felvetések figyelembevételével módosítsa a terveket.

A Bizottság e véleményben megfogalmazott álláspontja nem érinti a nemzeti intézkedések uniós joggal való összhangjával kapcsolatban Magyarországgal szemben – többek között kötelezettségszegési eljárások keretében – kialakítandó álláspontját.

³ A Bizottság 651/2014/EU rendelete (2014. június 17.) a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetőségéről (HL L 187., 2014.6.26., 1. o.).

Ezt a véleményt a Bizottság nyilvánosságra fogja hozni. A Bizottság megítélése szerint az ebben a dokumentumban szereplő információk nem bizalmas természetűek, különös tekintettel arra, hogy nyilvánosan elérhető dokumentumokkal kapcsolatosak. A Bizottság felkéri a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalt, hogy e vélemény kézhezvételétől számítva öt munkanapon belül értesítse arról, ha úgy véli, hogy a vélemény olyan, kereskedelmi szempontból érzékeny információkat tartalmaz, amelyeket bizalmasan kell kezelni.

Kelt Brüsszelben, 2017.7.6.-én.

a Bizottság részéről

Miguel ARIAS CAÑETE

a Bizottság tagja

